

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલત, અમદાવાદ

ટેક્સ અપીલ નંબર:૧૧૪/૨૦૦૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	હા
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	ના
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના

પ.	દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવું કે નહિ?	ના
----	--	----

=====

પાઈન કેમિકલ્સ લિમિટેડ..... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

કેપ્યુટી સી.આઈ.ટી..... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નંબર ૧ તરફે સુશ્રી નિયાતી કે. શાહ, વકીલ

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ તરફે શ્રી કે. એમ. પરીખ, વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ: ૧૬/૧૦/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર)

૧. હાલની અપીલ દ્વારા, અપીલકર્તાએ આવકવેરા અપીલીય ટ્રિબ્યુનલ (ઈનકમ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ), અહમદાબાદ બેન્ચ દ્વારા આકારણી વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮

માટે અપીલ નંબર ૨૪૨૮/Ahd/૧૯૯૪ માં પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૦૯/૦૩/૨૦૦૦ ના હુકમને પડકાર્યો છે.

૨. વર્તમાન અપીલ તરફ દોરી જતી હકીકતો એવી છે કે અપીલકર્તા કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ હેઠળ નોંધાયેલી એક કંપની છે અને તેણે ઇનકમ-ટેક્સ એક્ટની કલમ ૮૦એચએચ હેઠળ લાભ મેળવવા માટે રોઝીન, ટર્પેન્ટાઇન અને રોઝીન ડેરિવેટિવ્ઝના ઉત્પાદન માટે જમ્મુ અને કાશ્મીરના અધિસૂચિત વિસ્તારમાં એક ઔદ્યોગિક ઉપક્રમ (ઇન્ડસ્ટ્રિયલ અન્ડરટેકિંગ) સ્થાપ્યો હતો. અપીલકર્તાએ સરપ્લસ ફંડ્સ અને ટૂંકા ગાળાના એડવાન્સિસમાંથી વ્યાજ, ડિવિડન્ડ અને ભાડાની આવક મેળવી હતી જે અપીલકર્તા કંપનીને નફામાંથી ઉપાર્જિત થઈ હતી અને તેને પછાત વિસ્તારમાં સ્થાપિત ઔદ્યોગિક ઉપક્રમમાંથી મેળવેલી આવક તરીકે ગણવામાં આવી હતી. તદનુસાર, કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ તારીખ ૧૫/૧૨/૧૯૮૯ ના રોજ પસાર કરાયેલા મૂળ આકારણી હુકમમાં સદર એક્ટની કલમ ૮૦એચએચ હેઠળ કપાત મંજૂર કરવામાં આવી હતી, જેને જમ્મુના કમિશનર ઓફ ઇનકમ-ટેક્સ (અપીલ્સ) સમક્ષ અપીલમાં પડકારવામાં આવી હતી, જે અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૩. ત્યારબાદ, કમિશનર ઓફ ઇનકમ-ટેક્સ, અમૃતસરે તારીખ ૦૬/૦૧/૧૯૯૨ ના રોજ સદર એક્ટની કલમ ૨૬૩ હેઠળ નોટિસ જારી કરીને

૩. ૨૦,૦૯,૭૯૯/- ની રકમની ૨૦% ના દરની કલમ ૮૦એચએચ હેઠળની કપાત પાછી ખેંચવાનો પ્રસ્તાવ મૂકીને સદર આકારણી હુકમમાં સુધારો કરવા માંગ્યો હતો અને તારીખ ૨૮/૦૨/૧૯૯૨ ના હુકમ દ્વારા આકારણી હુકમ રદ કરીને આસેસિંગ ઓફિસરને નવો હુકમ પસાર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૪. આસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા કોઈ નવો હુકમ પસાર કરવામાં આવે તે પહેલાં, સામાવાળાએ આકારણી વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮ માટે આકારણી ફરીથી ખોલવા માટે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ જારી કરી હતી કારણ કે તે સમય સુધીમાં અપીલકર્તાના કેસ રેકૉર્ડ્સ વડોદરા ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા. સામાવાળાએ તારીખ ૩૦/૦૬/૧૯૯૩ ના રોજ સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ ની સાથે વંચાતી કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ આકારણી હુકમ પસાર કરીને મૂળ આકારણી હુકમમાં મંજૂર કરાયેલી વ્યાજની આવક અને ભાડાની આવક પરની કલમ ૮૦એચએચ હેઠળની કપાત પાછી ખેંચી લીધી હતી. સામાવાળાએ માત્ર આકારણી વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮ માટે જ આકારણી ફરીથી ખોલી ન હતી પરંતુ અગાઉના બે વર્ષો એટલે કે આકારણી વર્ષો ૧૯૮૫-૮૬ અને ૧૯૮૬-૮૭ પણ ફરીથી ખોલ્યા હતા અને મૂળ આકારણીમાં કલમ ૮૦એચએચ હેઠળ મંજૂર કરાયેલી સમાન કપાત પાછી ખેંચવા માટે તે બે વર્ષોના સંબંધમાં કલમ ૧૪૭ ની સાથે વંચાતી કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ હુકમો પસાર કર્યા હતા. અપીલમાં, ટ્રિબ્યુનલે આકારણી વર્ષો ૧૯૮૫-૮૬ અને ૧૯૮૬-૮૭ માટે કલમ ૧૪૭ ની સાથે વંચાતી કલમ ૧

પ્રતિ ૩(૩) હેઠળ કરાયેલી આકારણીઓ રદબાતલ અને સેટ અસાઈડ કરી હતી. જોકે, આકારણી વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮ માટેની અપીલનો નિર્ણય અપીલકર્તાની વિરુદ્ધમાં કરવામાં આવ્યો હતો. ટ્રિબ્યુનલના સદર હુકમથી નારાજ થઈને અપીલકર્તાએ આ અપીલ દાખલ કરી છે. રેવન્યુ દ્વારા આઈટીએટી દ્વારા પસાર કરાયેલા પ્રતિકૂળ હુકમ સામે કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી નથી.

૫. તારીખ ૧૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ ના રોજ, આ અદાલતે નીચે મુજબનો હુકમ પસાર કર્યો હતો :-

> "૧. આકારણી વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮ માટે ઇનકમ ટેક્સ અપીલ નંબર ૨૪૨૮/Ahd/૧૯૯૪ માં આવકવેરા અપીલીય ટ્રિબ્યુનલ (ઇનકમ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ), અહમદાબાદ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત હુકમ તારીખ ૦૯/૦૩/૨૦૦૦ થી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને કરદાતાએ વર્તમાન ટેક્સ અપીલ દાખલ કરી છે.

>

>

> ૨. આ અદાલતે કાયદાના નીચેના મહત્વના પ્રશ્ન પર વિચાર કરવા માટે વર્તમાન અપીલ ગ્રાહ્ય રાખી છે:

> (i) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કલમ ૧૪૭ ની સાથે વંચાતી કલમ

૧૪૩(૩) હેઠળ પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૩/૦૬/૧૯૯૩ ના પુનઃઆકારણી હુકમ (રીએસેસમેન્ટ ઓર્ડર) ની કાયદેસરતાને બહાલ રાખવામાં ટ્રિબ્યુનલ ન્યાયી હતી, ખાસ કરીને જ્યારે કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ તારીખ ૧૫/૧૨/૧૯૮૯ ના રોજ પસાર કરાયેલો મૂળ આકારણી હુકમ સી.આઈ.ટી., અમૃતસર દ્વારા સદર એક્ટની કલમ ૨૬૩ હેઠળ પસાર કરાયેલા તેમના તારીખ ૨૮/૦૨/૧૯૯૨ ના હુકમ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેના અનુસંધાને કોઈ નવો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હતો?

> (ii) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ટ્રિબ્યુનલ કાયદાની દૃષ્ટિએ એવું ઠરાવવામાં સાચી હતી કે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ હેઠળ આકારણી કાયદેસર રીતે ફરીથી ખોલવામાં આવી હતી, એ હકીકત છતાં કે અપીલકર્તા દ્વારા આવકના રિટર્નમાં તમામ પ્રાથમિક હકીકતો જાહેર કરવામાં આવી હતી અને તેને ધ્યાનમાં લીધા પછી, મૂળ આકારણીમાં વ્યાજની આવક, ડિવિડન્ડની આવક અને ભાડાની આવક પર કલમ ૮૦એચએચ હેઠળ કપાત મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને તેથી માત્ર અભિપ્રાયનો ફેરફાર (ચેન્જ ઓફ ઓપિનિયન) એ કલમ ૧ 4 ૭ ના અર્થમાં માહિતી બનતી નથી?

>

>

> ૩. કરદાતા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી નિયાતી કે. શાહે સબમિટ કર્યું કે આકારણી વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮ માટે આવકના મૂળ રિટર્નની સાથે તમામ

પ્રાથમિક હકીકતો જાહેર કરવામાં આવી હતી અને સદર વિગતોનું અવલોકન કર્યા પછી, આસેસિંગ ઓફિસરે નોંધ્યું હતું કે વ્યાજની આવક તેમજ ભાડાની આવક પર કલમ ૮૦એચએચ હેઠળ કપાત મળવાપાત્ર છે જે પછાત વિસ્તારમાં સ્થાપિત ઔદ્યોગિક ઉપક્રમમાંથી મેળવેલી આવકનો ભાગ છે. તેણીએ સબમિટ કર્યું કે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરવી એ હકીકતોના સમાન સેટ પર અને સમાન સામગ્રીઓ પર વિચાર કરીને અભિપ્રાય બદલવા સિવાય બીજું કંઈ નથી, જે સ્વીકાર્ય નથી. તેણીએ સબમિટ કર્યું કે કાયદાની સ્થાપિત વિભાવના છે કે જ્યારે આકારણી માટે જરૂરી પ્રાથમિક હકીકતો સંપૂર્ણ અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં આવે, ત્યારે ઇનકમ ટેક્સ ઓફિસર અભિપ્રાયના ફેરફાર પર પુનઃઆકારણી માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરવા હકદાર રહેશે નહીં.

>

>

> ૩.૧ પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, સુશ્રી શાહે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે:

>

>

> ૧. એડોર ટેકનોપેક લિમિટેડ વિ. ડો. ઝાકીર હુસૈન, કેપ્યુટી કમિશનર ઓફ ઇનકમ ટેક્સ, જે [૨૦૦૪] ૨૭૧ આઈટીઆર ૫૦ (બોમ્બે) પર અહેવાલ થયેલ છે, જેમાં નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે:

> "માનવા માટેના કારણો" (રીઝન્સ ટુ બિલીવ) શબ્દો સદ્ભાવનાપૂર્વક રાખવામાં આવેલા સીધા અથવા સંજોગોજન્ય પુરાવાના આધારે એક સમજદાર માણસની પ્રમાણિક માન્યતા સૂચવે છે; માત્ર કોઈ બહાનું નહીં. માન્યતા મનસ્વી કે અતાર્કિક હોવી જોઈએ નહીં. તે વ્યાજબી હોવી જોઈએ અથવા, બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તે સુસંગત અને ભૌતિક હોય તેવા કારણો પર આધારિત હોવી જોઈએ. તે વ્યાજબી ગ્રાઉન્ડ્સ પર આધારિત હોવી જોઈએ. સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ માં આવતા "માનવા માટેનું કારણ" શબ્દોને સમય જતાં ન્યાયિક માન્યતા મળી છે.

> વર્તમાન કેસની હકીકતો તરફ વળતા, જ્યારે આકારણી હુકમ, જોકે અંશતઃ સેટ અસાઈડ કરવામાં આવ્યો હતો અને એવું તારણ કે ઓછી આકારણી (અન્ડરએસેસમેન્ટ) ની તપાસ કરવી જરૂરી હતી અને પુનઃઆકારણી કરવી જરૂરી છે તે આખરી અને નિર્ણાયક બની ગયું છે, ત્યારે ટેક્સને પાત્ર આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે તેવી વ્યાજબી માન્યતા રાખવાનો પ્રશ્ન, અમારા ગંભીર અભિપ્રાય મુજબ, ઉભો થતો નથી, ખાસ કરીને જ્યારે આકારણીની કાર્યવાહી હજી પેલિંગ હોય. આમ, આસેસિંગ ઓફિસર માટે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ અને ૧૪૮ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાનું ખુલ્લું ન હતું. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જ્યાં સુધી ચોક્કસ આવકના સંબંધમાં આકારણીની કાર્યવાહી અસ્તિત્વમાં હોય, ત્યાં સુધી આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે તેમ કહી શકાય નહીં. આવી કાર્યવાહી, જો શરૂ કરવામાં આવે, તો તેને શરૂઆતથી જ

અમાન્ય, શૂન્ય અને ગેરકાયદેસર ગણવી પડશે.

> આમ, એ સ્પષ્ટ છે કે જો ટેક્સને પાત્ર આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ હોય તો જ માનવા માટેના કારણની વિભાવના ચિત્રમાં આવે છે. જ્યાં સુધી આકારણી પેવિંગ છે, ત્યાં સુધી આસેસિંગ ઓથોરિટી પાસે એવું માનવા માટેનું કોઈ કારણ હોઈ શકે નહીં કે પ્રશ્નવાળા આકારણી વર્ષ માટે ટેક્સને પાત્ર આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે. આ કલમના અર્થમાં આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે તેમ કહી શકાય નહીં જો તે આવક અને/અથવા મુદ્દાના સંબંધમાં આકારણીની કાર્યવાહી હજી પેવિંગ હોય અને હજી સુધી આખરી હુકમમાં પરિણમી ન હોય....

>

>

> II. કમિશનર ઓફ ઇનકમ ટેક્સ, દિલ્લી વિ. કેલિવનેટર ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ, જે [૨૦૧૦] ૩૨૦ આઈટીઆર ૫૬૧ પર અહેવાલ થયેલ છે, જેના ફક્ત ૬ માં નીચે મુજબ વંચાય છે:

> સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ માં કરાયેલા ઉપરોક્ત ટાંકવામાં આવેલા ફેરફારોમાંથી પસાર થતાં, અમે જોઈએ છીએ કે, ડાયરેક્ટ ટેક્સ લોઝ (અમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ, ૧૯૮૭ પહેલાં, ઉપરોક્ત બે શરતો હેઠળ ફરીથી ખોલવાનું કૃત્ય થઈ શકતું હતું અને સદર શરતોની પૂર્તિ માત્ર આસેસિંગ ઓફિસરને પાછલી આકારણી કરવાનો અધિકારક્ષેત્ર આપતી હતી, પરંતુ સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭

માં [૧લી એપ્રિલ, ૧૯૮૯ થી અમલી], તેને દૂર કરવામાં આવી છે અને માત્ર એક જ શરત બાકી રહી છે, એટલે કે, જ્યાં આસેસિંગ ઓફિસર પાસે એવું માનવા માટેનું કારણ હોય કે આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે, તે આકારણી ફરીથી ખોલવાનો અધિકારક્ષેત્ર આપે છે. તેથી, ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૮૯ પછી, ફરીથી ખોલવાની સત્તા ઘણી વ્યાપક છે. જોકે, વ્યક્તિએ "માનવા માટેનું કારણ" શબ્દોનું વ્યવસ્થિત અર્થઘટન કરવું જરૂરી છે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં, અમને ડર છે કે, કલમ ૧ ૪૭ આસેસિંગ ઓફિસરને "માત્ર અભિપ્રાયના ફેરફાર" ના આધારે આકારણીઓ ફરીથી ખોલવાની મનસ્વી સત્તાઓ આપશે, જે પોતે ફરીથી ખોલવાનું કારણ હોઈ શકે નહીં. આપણે સમીક્ષા કરવાની સત્તા (પાવર ટુ રિવ્યુ) અને પુનઃઆકારણી કરવાની સત્તા (પાવર ટુ રીએસેસ) વચ્ચેના વૈચારિક તફાવતને પણ ધ્યાનમાં રાખવો જોઈએ. આસેસિંગ ઓફિસર પાસે સમીક્ષા કરવાની કોઈ સત્તા નથી; તેની પાસે પુનઃઆકારણી કરવાની સત્તા છે. પરંતુ પુનઃઆકારણી ચોક્કસ પૂર્વ-શરતોની પૂર્તિ પર આધારિત હોવી જોઈએ અને જો વિભાગ વતી દલીલ કરવામાં આવી છે તે મુજબ "અભિપ્રાયના ફેરફાર" ની વિભાવનાને દૂર કરવામાં આવે, તો આકારણી ફરીથી ખોલવાના બહાના હેઠળ, સમીક્ષાનું કૃત્ય થશે. વ્યક્તિએ આસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા સત્તાના દુરુપયોગને રોકવા માટે "અભિપ્રાયના ફેરફાર" ની વિભાવનાને એક ઈન-બિલ્ટ ટેસ્ટ તરીકે ગણવી જોઈએ. તેથી, ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૮૯ પછી, આસેસિંગ ઓફિસર પાસે ફરીથી ખોલવાની સત્તા છે, જો કે આકારણીમાંથી આવક છટકી ગઈ છે તેવા

નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે "સ્પષ્ટ સામગ્રી" (ટેબિજબલ મટીરીયલ) હોય. કારણોનો માન્યતાની રચના સાથે જીવંત સંબંધ હોવો જોઈએ. અમારા વ્યુને સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ માં કરાયેલા ફેરફારો પરથી સમર્થન મળે છે, જે અહીં ઉપર ટાંકવામાં આવ્યા છે. ડાયરેક્ટ ટેક્સ લોઝ (અમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ, ૧૯૮૭ હેઠળ, સંસદે માત્ર "માનવા માટેનું કારણ" શબ્દો જ ડિલીટ કર્યા નથી પરંતુ સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ માં "અભિપ્રાય" શબ્દ પણ દાખલ કર્યો હતો. જોકે, કંપનીઓ તરફથી "માનવા માટેનું કારણ" શબ્દો દૂર કરવા સામે રજૂઆતો મળ્યા પછી, સંસદે ઉપરોક્ત શબ્દપ્રયોગ પુનઃપ્રાપ્ત કર્યો અને એવા આધારે "અભિપ્રાય" શબ્દ ડિલીટ કર્યો કે તે આસેસિંગ ઓફિસરને મનસ્વી સત્તાઓ આપશે. અમે અહીં નીચે તારીખ ૩૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૯ ના પરિપત્ર (સર્ક્યુલર) નંબર ૫૪૯ નો સુસંગત ભાગ ટાંકીએ છીએ, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

> '૭.૨ સુધારા એક્ટ, ૧૯૮૯ દ્વારા કરાયેલો સુધારો, કલમ ૧૪૭ માં 'માનવા માટેનું કારણ' શબ્દપ્રયોગ પુનઃપ્રાપ્ત કરવા માટે.--કલમ ૧૪૭ માંથી 'માનવા માટેનું કારણ' શબ્દો દૂર કરવા અને તેના સ્થાને આસેસિંગ ઓફિસરના 'અભિપ્રાય' ને બદલવા સામે સંખ્યાબંધ રજૂઆતો પ્રાપ્ત થઈ હતી[cite: 13]. એવું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે, 'માનવા માટેનું કારણ' શબ્દપ્રયોગનો અર્થ ભૂતકાળમાં અદાલતના સંખ્યાબંધ ચુકાદાઓમાં સમજાવવામાં આવ્યો હતો અને તે સુસ્થાપિત હતો અને કલમ ૧૪૭ માંથી તેને દૂર કરવાથી આસેસિંગ ઓફિસરને માત્ર અભિપ્રાયના ફેરફાર પર ભૂતકાળની આકારણીઓ ફરીથી

ખોલવાની મનસ્વી સત્તાઓ મળશે. આ ડરને દૂર કરવા માટે, સુધારા એક્ટ, ૧૯૮૯ એ કલમ ૧૪૭ માં ફરીથી સુધારો કર્યો છે જેથી 'તેના દ્વારા લેખિતમાં નોંધવાના કારણોસર, તેનો એવો અભિપ્રાય છે' શબ્દોના સ્થાને 'તેની પાસે માનવા માટેનું કારણ છે' શબ્દપ્રયોગ પુનઃપ્રાપ્ત કરી શકાય. નવી કલમ ૧૪૭ ની અન્ય જોગવાઈઓ, જોકે, સમાન રહે છે.'

>

>

> III. ગણેશ હાઉસિંગ કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિ. ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ ઈનકમ-ટેક્સ અને અન્ય, જે [૨૦૧૩] ૩૫૦ આઈટીઆર ૧૩૧ (ગુજરાત) પર અહેવાલ થયેલ છે જેમાં કેલિવનેટર ઓફ ઈન્ડિયાના કેસના નિર્ણયનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે. આ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

> હવે આ એક સ્થાપિત કાયદો છે કે જો શંકાઓ દૂર કરવા માટે કાયદાની કોઈ કલમમાં સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરવામાં આવે, તો તેનો ગર્ભિત અર્થ એ છે કે કાયદો શરૂઆતથી જ સમાન હતો અને સ્પષ્ટીકરણ ઉમેરીને તેને વધુ સમજાવવામાં આવ્યો છે. આમ, આ પશ્ચાદવર્તી અસર (રેટ્રોસ્પેક્ટિવ ઓપરેશન) દ્વારા કાયદાની નવી જોગવાઈ દાખલ કરવાનો કેસ નથી. અમે જોઈએ છીએ કે પિટિશનરે સદર એક્ટની કલમ ૮૦આઈબી હેઠળ લાભ મેળવવાના હેતુ માટે પ્રસ્તુત તમામ સામગ્રી જાહેર કરી હતી અને સામગ્રી છુપાવવાનું કોઈ કૃત્ય ન હતું. સંપૂર્ણ જાહેરાત હોવા છતાં, આસેસિંગ ઓફિસરે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પર વિચાર

કરીને જોગવાઈનો લાભ આપ્યો હતો અને આમ, એવું કહી શકાય નહીં કે કાયદા અનુસાર કોઈ આવક આકારણીમાંથી છટકી ગઈ છે. અમે જોઈએ છીએ કે આસેસિંગ ઓફિસરે હવે તે જ સામગ્રી પર બીજી વખત વિચાર કર્યો છે.

> તેવી જ રીતે, એ હકીકત કે આસેસિંગ ઓફિસરે કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળની આકારણીની કાર્યવાહીમાં સદર એક્ટની કલમ ૮૦આઈબી(૧૦) હેઠળની કપાતની મંજૂરી આપવા અથવા અન્યથા અંગે કોઈ અભિપ્રાય આપ્યો ન હતો, તે સદર એક્ટની કલમ ૧ ૪૭ નો આશરો લેવાનું ગ્રાઉન્ડ નથી. રેકૉર્ડ પરની તમામ સામગ્રી પર વિચાર કરતા, અમે આમ જોઈએ છીએ કે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ માં પૂરી પાડવામાં આવેલી આકારણી ફરીથી ખોલવાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટેની શરત પૂર્વાધિકાર ગેરહાજર છે અને આસેસિંગ ઓફિસરે અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ સ્પષ્ટ સામગ્રી વિના તે જ સામગ્રી પર બીજો અભિપ્રાય બાંધીને પુનઃઆકારણીની નોટિસ જારી કરવામાં ગેરકાયદેસર કામ કર્યું છે.

>

>

> ૪. જોકે, રેવન્યુ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે.એમ. પરીખ સમય માટે વિનંતી કરે છે. મેટર તારીખ ૧૨.૧૨.૨૦૧૪ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવે છે."

>

>

૬. કમિશનર ઓફ ઇનકમ-ટેક્સ વિ. ગ્રીનવર્લ્ડ કોર્પોરેશન, જે (૨૦૦૯) ૩૧૪ આઈટીઆર ૮૧ (એસસી) પર અહેવાલ થયેલ છે તે સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જે પણ કરદાતાની તરફેણમાં છે.

૭. સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરીખ આ કેસની હકીકતોમાં સદર નિર્ણયોની લાગુ પડતીને ખોટી ઠરાવવાની સ્થિતિમાં ન હતા, પરંતુ ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણયને યોગ્ય ઠેરવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અને એવી તકરાર કરી હતી કે હુકમ બહાલ રાખવામાં આવે અને કાયદાના પ્રશ્નો જવાબ રેવન્યુની તરફેણમાં આપવામાં આવે. તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૧૪ ના હુકમને ધ્યાનમાં લેતા, હકીકતલક્ષી પરિદ્રશ્ય અને નવેસરથી રજૂ કરાયેલા કાયદાના પ્રશ્નો પરના કાયદાનું પુનરાવર્તન કરવું જરૂરી નથી.

૮. કાયદાના પ્રશ્નોના જવાબો, તેથી, તે જ રીતે આપવામાં આવે છે કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કલમ ૧૪૭ ની સાથે વંચાતી કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૩/૦૬/૧૯૯૩ ના પુનઃઆકારણી હુકમની કાયદેસરતાને બહાલ રાખવામાં ટ્રિબ્યુનલ ન્યાયી ન હતી, ખાસ કરીને જ્યારે કલમ ૧૪૩(૩) હેઠળ તારીખ ૧૫/૧૨/૧૯ 逻辑 ૯ ના રોજ પસાર કરાયેલો મૂળ આકારણી હુકમ સી.આઈ.ટી., અમૃતસર દ્વારા સદર એક્ટની કલમ ૨૬૩ હેઠળ પસાર કરાયેલા તેમના તારીખ ૨૮/૦૨/૧૯૯૨ ના હુકમ દ્વારા ૨૬

કરવામાં આવ્યો હતો અને તેના અનુસંધાને કોઈ નવો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હતો. તેથી, પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ અપીલકર્તાની તરફેણમાં આપવામાં આવે છે.

૯. જ્યાં સુધી પ્રશ્ન નંબર ૨ નો સંબંધ છે, સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતા, એકવાર અમે પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ અપીલકર્તા-કરદાતાની તરફેણમાં આપીએ, એટલે એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે ટ્રિબ્યુનલ એવું માનવામાં સાચી ન હતી કે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૭ હેઠળ આકારણી કાયદેસર રીતે ફરીથી ખોલવામાં આવી હતી, એ હકીકત છતાં કે અપીલકર્તા દ્વારા આવકના રિટર્નમાં તમામ પ્રાથમિક હકીકતો જાહેર કરવામાં આવી હતી અને તેને ધ્યાનમાં લીધા પછી, મૂળ આકારણીમાં વ્યાજની આવક, ડિવિડન્ડની આવક અને ભાડાની આવક પર કલમ ૮૦એચએચ હેઠળ કપાત મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને તેથી માત્ર અભિપ્રાયનો ફેરફાર એ કલમ ૧૪૭ ના અર્થમાં માહિતી બનતી નથી.

૧૦. આમ બંને પ્રશ્નોના જવાબો અપીલકર્તા-કરદાતાની તરફેણમાં અને રેવન્યુની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે.

૧૧. તેથી, અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

ઝેડજીએસ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.